

Legal update

Září 2020

Weinhold Legal

Obsah

Aktuality v legislativě

Zákon o evidenci skutečných majitelů

Nově publikovaná judikatura

Klamavost obchodní firmy obsahující geografický pojem

Informace uvedené v tomto bulletinu jsou prezentovány na základě našeho nejlepšího přesvědčení a poznatků získaných v době, kdy byl tento text dán do tisku. Nicméně, konkrétní informace vztahující se k tématům uvedeným v tomto bulletinu by měly být konzultovány dříve, než na jejich základě bude učiněno investiční rozhodnutí.

Bankovníctví, finance a pojišťovnictví:

Pavel Jendrulek, Věra Tovey

Fúze a akvizice:

Daniel Weinhold, Václav Smetana, Václav Štraser

Insolvence a restrukturalizace:

Zbyšek Kordač, Václav Smetana

IT, media, telekomunikace:

Martin Lukáš, Václav Smetana

Nemovitosti:

Pav Younis, Václav Štraser

Ochrana osobních údajů:

Martin Lukáš, Anna Bartůňková, Tereza Hošková

Pracovní právo:

Anna Bartůňková, Eva Procházková, Daša Aradská

Slovenské právo:

Tomáš Čermák, Karin Konečná

Soudní a rozhodčí řízení:

Milan Polák, Zbyšek Kordač, Anna Bartůňková, Michaela Koblasová

Soutěžní právo / právo EU:

Tomáš Čermák, Jana Duchoňová

Veřejné zakázky a veřejný prostor:

Martin Lukáš, Monika Skálová, Tereza Hošková

Aktuality v legislativě

Zákon o evidenci skutečných majitelů

Dne 7. července 2020 proběhlo v Poslanecké sněmovně 1. čtení vládního návrhu zákona o evidenci skutečných majitelů. Prostřednictvím návrhu zákona o evidenci skutečných majitelů dochází k transpozici požadavků tzv. V. AML směrnice, kterou Evropský parlament přijal v roce 2018.

Pokud bude zákon o evidenci skutečných majitelů přijat, bude tato oblast (a to jak hmotněprávní, tak procesněprávní úprava) nově soustředěna v jednom právním předpisu. V současnosti je hmotněprávní úprava, tedy kritéria pro určení, kdo je skutečným majitelem, obsažena v zákoně o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a procesněprávní úprava, tedy úprava týkající se evidence skutečných majitelů, v zákoně o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob.

Návrh zákona o evidenci skutečných majitelů počítá se dvěma zásadními změnami. Jednou z nich je skutečnost, že dle navrhované právní úpravy budou některé údaje zapsané v evidenci skutečných majitelů přístupné veřejnosti (jméno a příjmení, stát bydliště, rok a měsíc narození, státní občanství, údaj o důvodu postavení skutečného majitele). V současnosti má přístup k údajům zapsaným v evidenci skutečných majitelů pouze úzký okruh osob, kterým toto právo přiznává zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (např. povinné osoby dle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu nebo orgány veřejné moci). Návrh zákona umožňuje v některých výjimečných případech údaj o skutečném majiteli nezveřejnit (např. v případě skutečných majitelů, jimiž jsou nezletilé osoby). O nezveřejnění je však třeba požádat, nedochází k němu automaticky. O zápisu do evidence skutečných majitelů by se dle nové právní úpravy mělo vést řízení, což je změnou oproti současnému stavu, kdy se jedná pouze o kvalifikovanou činnost soudu. Důsledkem této změny by mělo být, že by se proti nesprávným rozhodnutím rejstříkových soudů mělo být možné domáhat nápravy, což aktuální znění právní úpravy neumožňuje.

Druhou novinkou je zavedení citelných sankcí za nesplnění povinnosti zapsat skutečného majitele do evidence skutečných majitelů, či za uvedení údajů nesprávných. Rejstříkový soud bude za porušení povinnosti zapsat skutečného majitele do evidence skutečných majitelů, či za uvedení údajů nesprávných moci uložit pokutu až do výše 500.000,- Kč osobě, o jejíhož skutečného majitele jde a dále také samotnému skutečnému majiteli. Vedle toho návrh zákona o evidenci skutečných majitelů počítá i se sankcemi soukromoprávními v podobě zneplatnění hlasovacích práv a práva na výplatu plnění pro skutečného majitele nezapsaného do evidence skutečných majitelů nebo pro společníky – právnícké osoby, které nemají zapsané své skutečné majitele. Orgány veřejné moci a povinné osoby dle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu budou povinny upozornit rejstříkový soud na nesrovnalosti v evidenci skutečných majitelů. V takovém případě rejstříkový soud vyznačí poznámku nesrovnalosti a vyzve zapsanou osobu k jejímu odstranění, k čemuž rejstříkový soud vyzvané osobě poskytne přiměřenou lhůtu. Pokud k odstranění nesrovnalosti nedojde, zahájí rejstříkový soud řízení o nesrovnalosti. V jeho rámci bude nesrovnalost buď potvrzena a napravena rejstříkovým soudem, nebo se prokáže, že zapsané údaje jsou správné a v takovém případě rejstříkový soud poznámku nesrovnalosti vymaže.

Vedle výše uvedeného obsahuje návrh zákona o evidenci skutečných majitelů i další změny oproti současně platné právní úpravě. Například se navrhuje pozměnit definici skutečného majitele. Dle návrhu zákona o evidenci skutečných majitelů je skutečným majitelem každá fyzická osoba, která je koncovým příjemcem nebo osobou s koncovým vlivem. Koncovým příjemcem obchodní korporace je každá osoba, která má přímo nebo nepřímo právo na podíl na zisku, jiných vlastních zdrojích nebo likvidačním zůstatku obchodní korporace (podíl na prospěchu) větší

Legal update

Září 2020

než 25 % a tento podíl na prospěchu dále nepředává. Navrhuje se uzákonit vyvrátitelnou domněnku, že prospěch předáván není. Osobou s koncovým vlivem v obchodní korporaci je každá fyzická osoba, která je ovládající osobou dle zákona o obchodních korporacích. V případě, že skutečného majitele nebude ani při vynaložení veškerého úsilí možné určit, se uplatní fikce, že každá osoba ve vrcholném vedení korporace je jejím skutečným majitelem.

Předpokládána účinnost zákona o evidenci skutečných majitelů je první den čtvrtého kalendářního měsíce následujícího po jeho vyhlášení. Pakliže tedy legislativní proces proběhne bez větších prodlev, měl by zákon o evidenci skutečných majitelů vstoupit v účinnost počátkem jara příštího roku.

Nově publikovaná judikatura

Klamavost obchodní firmy obsahující geografický pojem

(Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 23 Cdo 1308/2019 ze dne 27. května 2020)

Ve svém nedávném rozsudku došel Nejvyšší soud k závěru, že klamavost obchodní firmy obsahující geografický pojem nelze posuzovat pouze hlediskem (aktuálního) umístění sídla a/nebo provozovny v místě, na něž tento geografický pojem odkazuje. Jako klamavou (nepravdivou) by bylo možné označit takovou obchodní firmu, která by obsahovala lživou či účelově zkreslující, případně zavádějící informaci o reálném vztahu příslušného subjektu k danému místu; spojitost místa obsaženého v obchodní firmě osoby s touto osobou však nelze omezovat pouze na aktuální umístění sídla či provozovny této osoby. Je nutné zkoumat i další okolnosti, mimo jiné vztah této osoby k místu, na něž ve své obchodní firmě odkazuje.

V předmětném rozsudku se Nejvyšší soud zabýval sporem, kdy se žalobce, společnost Původní bílovická pekárna s.r.o., domáhal po žalované, společnosti Bílovická pekárna s.r.o., aby jí soud uložil povinnost změnit svou obchodní firmu tak, že z ní odstraní slovo „Bílovická“ a nahradí jej jiným slovem. Dle žalobce byly obchodní firmy obou subjektů zaměnitelné a žalovaná tak dle žalobce jednala nekalosoutěžně, když se u svých zákazníků snažila vyvolat dojem, že výrobky žalované pocházejí od žalobce. Pro dokreslení skutkového stavu je ještě nutné uvést, že žalovaná měla původně sídlo v Bílovicích, resp. zde v určité formě působila již od roku 1949, nicméně v průběhu času jej přesunula do jiné (sousední) obce.

Soud prvního stupně žalobu zamítnul s tím, že obchodní firmy obou subjektů sice zaměnitelné jsou, avšak právo priority svědčilo žalované, jelikož ta svoji obchodní firmu zapsala do obchodního rejstříku jako první.

Odvolací soud se ztotožnil s odůvodněním soudu prvního stupně ohledně zaměnitelnosti obchodních firem obou subjektů. Dle odvolacího soudu se však soud prvního stupně nevypořádal s tím, zdali obchodní firma žalované nepůsobí klamavě, jelikož dle občanského zákoníku nesmí být obchodní firma zaměnitelná ani klamavá. Odvolací soud došel k závěru, že v důsledku toho, že žalovaná přesunula své sídlo do jiné obce, působí její obchodní firma klamavě, jelikož tím, že má ve své obchodní firmě slovo odkazující na Bílovice nad Svitavou, vyvolává ve spotřebitelích mylný dojem, že se jedná o subjekt z Bílovic nad Svitavou. Z tohoto důvodu odvolací soud považoval za nutné žalobě vyhovět a změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že uložil žalované povinnost odstranit ze své obchodní firmy slovo „Bílovická“ a nahradit jej jiným slovem.

Vůči rozsudku podala žalovaná dovolání, kterému Nejvyšší soud vyhověl. Dle Nejvyššího soudu odvolací soud nezohlednil, že reálný vztah žalované k obci Bílovice nad Svitavou prokázán byl, a sice jejím aktivním působením v této obci nejméně po dobu od vzniku žalované do přestěhování do vedlejší obce, přičemž historie pekárny žalované sahá

až do roku 1949. Pro to, aby obchodní firma obsahující geografický pojem dostála požadavku pravdivosti, není nezbytně nutné, aby podnikatel měl v daném geograficky vymezeném území své sídlo či provozovnu, pokud reálný vztah k tomuto území vyplývá z jiných skutečností. Podle odvolacího soudu u průměrného zákazníka evokuje spojení „Bílovická pekárna“ skutečnost, že se jedná o subjekt z Bílovic nad Svitavou. To však ještě nemusí nutně znamenat, že tím průměrný zákazník vnímá pouze provozovnu aktuálně umístěnou v této obci. Jako klamavou (nepravdivou) by bylo možné označit takovou obchodní firmu, která by obsahovala lživou či účelově zkreslující, případně zavádějící informaci o reálném vztahu příslušného subjektu k danému místu; spojitost místa obsaženého v obchodní firmě osoby s touto osobou však nelze omezovat pouze na aktuální umístění sídla či provozovny této osoby. V posuzovaném případě bylo ze skutkových zjištění nepochybné, že žalovaná v Bílovicích nad Svitavou po mnoho let sídlila a měla zde provozovnu, rozvinula zde výrobu svého tradičního chleba, který následně dodávala do mnoha dalších prodejen. Za daných okolností lze pro závěr o tom, že obchodní firma žalované není klamavá, považovat za dostačující, že žalovaná s obcí Bílovice nad Svitavou pojí její původ a dlouhá tradice v pekařství v této obci. Navíc v době, kdy si žalovaná svou obchodní firmu volila a nechávala zapsat do obchodního rejstříku, měla krom výše uvedených vazeb na Bílovice nad Svitavou v této obci i své sídlo a provozovnu. Nejvyšší soud nesouhlasil se závěrem odvolacího soudu, a sice že v případě, že subjekt (obchodní společnost) nesoucí ve své obchodní firmě geografické označení odkazující na svůj původ, dřívější sídlo, působiště, místo, kde rozvinul své řemeslo, který po mnoha letech změnil své sídlo i provozovnu umístěné v tomto místě (obci) a tyto přesune do jiného geograficky blízkého místa (v daném případě do vedlejší obce), je povinen změnit svou obchodní firmu, pod níž dlouhodobě podniká, a to z důvodu nepravdivosti a klamavosti této firmy. Klamavost obchodní firmy obsahující geografický pojem nelze posuzovat pouze hlediskem (aktuálním) umístěním sídla a/nebo provozovny v místě, na něž tento geografický pojem odkazuje.

© 2020 Weinhold Legal
Všechna práva vyhrazena

Informace uvedené v tomto bulletinu jsou prezentovány na základě našeho nejlepšího přesvědčení a poznatků získaných v době, kdy byl tento text dán do tisku. Nicméně konkrétní informace vztahující se k tématům uvedeným v tomto bulletinu by měly být konzultovány dříve, než na jejich základě bude učiněno jakékoliv rozhodnutí. Informace uvedené v tomto bulletinu současně nelze chápat jako vyčerpávající popis relevantní problematiky a veškerých možných konsekvencí, a nemělo by na ně být plně spoléháno v jakýchkoliv rozhodovacích procesech ani by neměly být považovány za náhrážku specifické právní rady, které by byla relevantní pro konkrétní okolnosti. Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář ani kterýkoliv právník uvedený jako autor těchto informací neodpovídají za jakoukoliv újmu, která by mohla vzniknout ze spoléhání se na zde uveřejněné informace. Dále si dovolujeme poznamenat, že na některé záležitosti v tomto bulletinu uváděné mohou existovat různé právní názory z důvodu nejednoznačnosti příslušných ustanovení, a v budoucnu může převážít jiný než námi uváděný výklad.

Své připomínky laskavě zasílejte na e-mailovou adresu: frantisek.schirl@weinholdlegal.com nebo prostřednictvím faxu na číslo +420 225 385 444 k rukám Františka Schirly, anebo kontaktujte osobu, s níž jste obvykle ve spojení. Odhlášení publikací na office@weinholdlegal.com.